

Vänskap

Vänskap är inte alltid enkelt, varken för barn eller vuxna. Det är viktigt att komma ihåg att bara för att barn är lika gamla och ingår i samma grupp är det inte säkert att de blir kompisar, vilket vi vuxna ibland kan förutsätta. Precis som på jobbet blir vissa kollegor ens vänner och andra förblir just kollegor. I en klass blir några goda vänner, några kanske ovänner och andra förblir ”bara” klasskompisar. Det är ändå viktigt att lära oss att interagera så smidigt och bra med andra som möjligt.

Goda relationer har visat sig vara väldigt viktiga för en god hälsa. Speciellt för barn och ungdomar är just vänskapsrelationer mycket viktigt för utvecklingen, samt för att skapa sin identitet. Vi kan dock inte förvänta oss att det alltid ska vara så enkelt. Att skapa goda vänskapsrelationer är något av det viktigaste en ung person gör. Det är bra att vi vuxna finns vid sidan om och stöttar men vi bör inte ta över då barn själva behöver lära sig att hantera relationer inför framtiden. Blir det för svårt kan barnet behöva vårt stöd.

TEMAN

Novell

- Vänskap
- Våga vara den man är
- Relationer
- Identitet

Övningar

- Vänskap

FÖRDJUPNING

→ Se länksamling på klasskompisar.se

EPA Enskilt • par • alla

BERÄTTA Emil och Wille har varit vänner i evigheters evighet, och har ofta skämtat om sportidioter. Men plötsligt visar det sig att Wille är riktigt bra på fotboll.

FRÅGA Varför försöker Emil bli bättre på fotboll trots att han inte tycker om att spela?

Betona att det inte finns något rätt eller fel svar.

- Låt var och en fundera tyst enskilt i cirka en minut.
- Be barnen fundera tillsammans med den som sitter bredvid i någon minut.
- Lyft frågan i hela gruppen.

LEK Uppdrag

Dela ut en lapp med uppmaning till varje deltagare. Det gör inget om några får samma uppgift.

Deltagarna får nu samtidigt läsa sin lapp och börja göra det som står. Att alla agerar samtidigt kan få fler att våga leva ut.

LAPPAR

- Berätta för alla vilka fina strumpor/byxor/tröja de har.
- Hoppa runt som en groda.
- Gå baklänges runt i rummet.
- Fråga de du möter om de vill spela fotboll.
- Lagg dig på golvet och ropa "hjälp mig!".
- Gå runt och berätta för alla du möter hur glad du är idag.
- Låtsas att du är en lärare som försöker lugna en stökig klass.
- Klappa folk på axeln och säg "det där gjorde du bra!".
- Låtsas att du är en hund som vill bli kliad bakom örat.
- Jogga runt i rummet och låtsas att du är en idrottslärare som försöker få igång alla.
- Låtsas som att du gått vilse och fråga dem du möter hur du kommer till din plats/hem.
- Smyg runt och spionera på alla.
- Fråga alla du möter om det är något du kan hjälpa dem med.
- Kulla de andra deltagarna genom en klapp på axeln och säg "du är!".

SYFTE

- Få alla att reflektera
- Skapa trygghet i diskussioner

SYFTE

- Våga agera
- Släppa loss
- Få en positiv stämning i gruppen
- Bjuda på sig själv

TIPS

Det kan bli högljutt, men då kan det få vara så, så länge det bidrar till ett tillåtande och upplyftande klimat.

HELGRUPP Om vänskap

BRAINSTORMA Skriv Vänskap på tavlan och brainstorma om hur en bra vän ska vara. Skriv upp det som sägs.

BERÄTTA Att hantera konflikter med kompisar kan vara utmanande, men det är en naturlig del av livet och det är bra att lära sig lösa problem.

FRÅGA Hur kan man reda ut en konflikt med en vän?

DISKUTERA Skriv gärna upp de olika strategierna och förslagen på tavla eller blädderblock.

Vill ni prata mer om vänskap kan ni utgå från de här frågeställningarna:

- Måste man ha samma intressen för att kunna vara vänner?
- Behöver man tycka likadant?
- Är det skillnad på att vara klasskompis/föreningskompis och vän?
- Kan man ha olika vänner till olika saker? Till exempel spela fotboll med några kompisar och rollspel med andra?
- Måste man berätta hemlisar när man är vänner?
- Måste man umgås jämt för att vara bästa vänner?

BERÄTTA I boken "Länge leve vänner", som vänder sig till vuxna, har författarna gjort en lista:

FEM KÄNNETECKEN PÅ VÄNSKAP

Tid tillsammans – att träffas relativt ofta/regelbundet.

Positivitet – att mötena ger glädje, energi och inspiration.

Ömsesidighet – att det finns balans mellan givande och tagande över tid. Att båda parter investerar ungefär lika mycket i relationen.

Likhet – att man har liknande värderingar, intressen och livsstil. Det gör det lättare att förstå varandra och göra roliga saker tillsammans.

Lojalitet – att man kan lita på att vänner finns där och vill en väl.

FRÅGA Vad tycker ni om listan? Stämmer den för barn och ungdomar också?

SYFTE

- Reflektera kring vänskap
- Hitta strategier för konfliktlösning

SMÅGRUPPER Vem känner vad?

Dela upp barnen i mindre grupper om tre till fyra i varje. Hälften av grupperna ska sätta sig in i Emils situation och hälften i Willes. Det är okej att inte hinna svara på alla frågor, och det finns inte heller något rätt eller fel svar.

EMIL

- Hur känns det för Emil när Wille säger att han får vara med och spela fotboll bara han inte är i vägen?
- Hur känner Emil när Fatima och de andra kommer och frågar om han kan vara deras DM?
- Vad tänker Emil när han erbjuder Wille att vara med och spela DnD?

WILLE

- Hur tror du att det känns i Wille när han får vara med och spela fotboll?
- Varför är han tveksam till att låta Emil vara med?
- Hur kommer det sig att han inte äter lunch med Emil som han brukar?
- Hur känns det för Wille när Emil bjuder med honom att spela DnD?

Efter en stund i smågrupperna, samtala tillsammans i helgrupp.

SYFTE

- Förstå andras känslor genom att sätta sig in i deras situation

LÄNGRE VERSION

→ Beskrivning av en längre version av övningen finns på sidan 8 i **Presentation och vägledning**

VÄRDERINGSÖVNING Fyra hörn

I en fyrahörnsövning ställs deltagarna inför en frågeställning och får sedan fyra alternativ att ta ställning till. Ett av hörnen bör vara ett öppet hörn för den som har ett eget alternativ.

- Ge deltagarna kort betänketid under tystnad. På en given signal börjar alla gå mot det hörn de valt.
- Låt deltagarna inom respektive hörn berätta för varandra varför de valt just det hörnet.
- Varje hörn-grupp berättar för hela gruppen varför de valt detta hörn. Uppmuntra deltagarna att byta hörn om de ändrat sig efter att ha hört andras argument.

Under övningen uppmuntras olika åsikter. Betona att det inte finns något rätt och fel svar.

FRÅGA

Wille och Emil har tjafsats om det här med fotboll och DnD. De blev båda arga och besvikna på varandra men det förstod de nog inte. Båda vill ju vara med den andre men de har också egna intressen. Vad ska de göra?

1. Ta en paus från varandra
2. Prata med varandra och förklara hur de känner
3. Låtsas som ingenting och skicka ett sms och fråga om de ska gå på bio
4. Eget förslag

Arbetsblad

Arbetsbladet är till för enskild reflektion, men lämnas till ledaren. Här får varje barn fundera över vänskap. Det kan också vara ett sätt för ledare att upptäcka om någon i gruppen är ensam.

SYFTE

- Reflektera över konfliktlösning
- Öva på att uttrycka sin åsikt

BESKRIVNING

→ Utförlig beskrivning av fyrahörnsövningar: Se sidan 9 i **Presentation och vägledning**

